

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 6C/25/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200535
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2014:8514200535.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, pr. zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporcovi Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073 v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiadnemu z účastníkov konania súd **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 27.9.2012 sa navrhovateľ domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie náhrady majetkovej škody vo výške 175 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 719,16 eur.

Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ je právnickou osobou, ktorá vykonáva na základe registrácie podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov a ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX, kde dlžníkom je N. G., nar. X.X.XXXX) navrhol písomným podaním súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu na pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku zo zmluvy o úvere. Poverením č. 5713*009883 Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „exekučný súd“) poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Navrhovateľ z obavy o právny a faktický osud pohľadávky spísal dňa 18.11.2010 návrh na zmenu exekútora a podal ho exekučnému súdu, pričom legitímne očakával, že súd mu svojou činnosťou poskytne súdnu ochranu a rozhodne o zmene exekútora v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote odo dňa doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Exekučný súd nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenom čase, a to napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný na posúdenie a rozhodnutie. Navrhovateľ ďalej uviedol, že v predmetnom prípade neexistovala a neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o zmene exekútora pristúpil až po dlhej dobe. O všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do porušenia práv navrhovateľa a spôsobenej škody sa navrhovateľ dozvedel až po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 13.12.2011 o zmene súdneho exekútora.

Podľa názoru žalobcu postup exekučného súdu je nesprávny a v rozpore s ustanovením § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatnil náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Majetkovú škodu predstavuje náhrada účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou navrhovateľa uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho

exekútora a rozhodnutím o ňom, pričom v tomto období vynaložil navrhovateľ na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 eur a na administratívne spracovanie textov urgencií exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 eur. V období medzi podaním návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom teda navrhovateľ márne vynaložil sumu 175,- eur. Navrhovateľ uviedol, že táto suma by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a dodržal by zákonom stanovenú lehotu.

Navrhovateľ si uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup exekučného súdu je podľa názoru navrhovateľa dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv navrhovateľa, pričom neskorým rozhodnutím o zmene súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolventie povinného. Nezákonným zásahom do nárokov navrhovateľa boli tiež vyvolané u členov riadiacich orgánov navrhovateľa a jeho majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, ďalej bol spôsobený zánik plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu a nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal navrhovateľ z doktríny prijatej Ústavným súdom SR, podľa ktorej, ak ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje sankcia 663,88 eur, čo predstavuje alikvótnym pomerom sumu 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Pretože v predmetnej veci bol exekučný súd bezdôvodne nečinný viac ako 390 dní, uplatnil si navrhovateľ ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 719,16 eur. Navrhovateľ tiež uviedol, že v zmysle zákonného postupu písomne požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., odporca však do podania návrhu na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením sp. zn. 9C/234/2012 zo dňa 8.10.2012 spojil veci vedené pod sp. zn. 9C 234/2012, 9C 236/2012, 9C 282/2012, 9C 286/2012, 9C 287/2012, 9C 288/2012, 9C 289/2012, 9C 290/2012, 9C 291/2012, 9C 292/2012, 9C 293/2012 a 9C 294/2012 na spoločné konanie s tým, že tieto veci sa budú ďalej viesť pod sp. zn. 9C 234/2012.

Uznesením sp. zn. 5NcC/44/2012 zo dňa 18.10.2012 Krajský súd v Prešove vylúčil sudcov Okresného súdu Vranov nad Topľou z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej pod sp. zn. 9C/234/2012 a vec prikázal tunajšiemu súdu.

Uznesením č.k. 6C/357/2012-37 zo dňa 29.10.2013 súd vylúčil z konania sp. zn. 6C/357/2012 veci spojené uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9C/234/2012 zo dňa 8.10.2012 a pôvodne vedené pod sp. zn. 9C/234/2012, 9C/236/2012, 9C/282/2012, 9C/286/2012, 9C/287/2012, 9C/288/2012, 9C/289/2012, 9C/290/2012, 9C/291/2012, 9C/292/2012, 9C/293/2012 a 9C/294/2012 na samostatné konanie.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, odporcovi doručil návrh na začatie konania, vyzval ho, aby sa k predmetu sporu písomne vyjadril v lehote 15 dní a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, aby vo vyjadrení uviedol rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu a pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Odporca v písomnom vyjadrení zo dňa 6.5.2013 s návrhom nesúhlasil. Konštatoval, že podanie navrhovateľa je potrebné vyhodnotiť za zmätočné z dôvodu absentujúcich relevantných údajov a k návrhu nepripojil ani jeden relevantný dôkaz, na ktorý poukazoval. Navrhovateľ odkázal najmä na exekučný spis, čím v skutočnosti preniesol dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné

bremeno je na navrhovateľovi. Odporca navrhol konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Z návrhu nie je zrejmé, z akého titulu sa domáha náhrady škody, či z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prieťahov alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Čo sa týka uvádzaných prieťahov v konaní, navrhovateľ neuviedol kroky, ktoré podnikol na ich odstránenie. Odporca poukázal na to, že dňa 23.04.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že navrhovateľ ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne.

K uplatnenému nároku odporca uviedol, že pre vznik zodpovednosti štátu musia byť v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. splnené tri podmienky - 1.) existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, 2.) vznik škody a 3.) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, pričom tieto podmienky musia byť splnené súčasne.

K nesprávnemu úradnému postupu odporca uviedol, že exekučný súd po doručení žiadosti o zmenu súdneho exekútora predloží túto žiadosť pôvodnému exekútorovi na vyjadrenie, na vyčíslenie jeho doterajších trov a na zaslanie príslušného exekučného spisu za účelom realizácie povinnosti vyplývajúcej exekučnému súdu z ust. § 44 ods. 9 Exekučného poriadku. Odporca pripúšťa, že v niektorých prípadoch exekučný súd nemohol dodržať z objektivných dôvodov zákonnú 30-dňovú lehotu na rozhodnutie o návrhu navrhovateľa ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora tak, aby v tejto lehote rozhodol aj o trovách exekúcie pôvodného exekútora. V prípade podozrenia, že exekučný súd nekonal o návrhu žalobcu ako oprávneného na zmenu súdneho exekútora, navrhovateľovi nič nebránilo využiť účinný prostriedok nápravy, ktorým bezpochyby bolo podanie sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Pretože navrhovateľ tento prostriedok nápravy nevyužil, zanedbal svoju všeobecnú preventívnu povinnosť podľa § 415 OZ, keďže si nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na jeho majetku.

Odporca poukázal na judikatúru Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 16/02, ktorá konštatuje, že pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. Vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutia o zmene súdneho exekútora) a zákonom ustanovenú lehotu a nevyhnutnosť vykonať iné úkony - (výzva na vyjadrenie pôvodného exekútora, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora) nie je možné rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora v lehote stanovenej zákonom, preto nepovažuje uvedené za zbytočné prieťahy a teda za nesprávny úradný postup. Taktiež poukázal na ust. § 44 ods. 8 a 9 Exekučného poriadku, z ktorého vyplýva, že pôvodný exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia exekučného súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie, s ohľadom na kontinuitu konania.

Pri existencii prieťahov v konaní odporca poukázal na ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z., keď pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenie sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenie, ktoré malo za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, pričom uviedol, že navrhovateľ nepreukázal, že by v danej veci takýmto spôsobom bolo konštatované porušenie

práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Podľa názoru odporcu skutočnosť, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, je kompetentný preskúmať jedine Ústavný súd SR.

Odporca taktiež vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli odporcovi doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

Ďalej odporca uviedol, že navrhovateľ nepreukázal ani vznik, ani výšku škody. Podľa odporcu akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prietahy a jej uplatnenie považuje odporca za účelové, keďže navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa odporcu nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, resp. skutočnosťami, nakoľko inak je preskúmanie žalovaného nároku znemožnené. K nemajetkovej ujme uviedol, že navrhovateľ nesprávne vychádzal z paušálnej sumy 663,88 eur za každý rok prietáhov v konaní s poukazom na viacero nálezov ústavného súdu. Poskytovanie finančného zadosťučinenia nie je automatické a podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany súdu. Ústavný súd SR vychádzal pri rozhodovaní o poskytnutí finančného zadosťučinenia za zbytočné prietahy aj z významu sporu pre navrhovateľa, taktiež prihliadal na to, či sťažnosť adresovaná predsedovi súdu viedla k náprave a preto je neadekvátne, aby sa priznala náhrada podľa vybraných nálezov Ústavného súdu SR. Odporca uviedol, že navrhovateľ nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Odporca taktiež poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na praktiky navrhovateľa, ktoré sú verejnosťou, špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľov i napríklad Európskou komisiou, Generálnym riaditeľstvom pre spravodlivosť vnímané negatívne, súdy musia obzvlášť opatrne zvažovať rozhodovanie o návrhoch navrhovateľa, keďže v prípade navrhovateľa nastáva zvýšené riziko ohrozenia alebo porušenia práva spotrebiteľa. Výšku nemajetkovej ujmy je potrebné posudzovať podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z. z. po zohľadnení osoby poškodeného, vnímania jeho doterajšieho pôsobenia, minimálnej závažnosti prípadnej ujmy a následky, ktoré navrhovateľovi mohol namietaný nesprávny úradný postup spôsobiť.

Návrh navrhol tiež zamietnuť s odôvodnením, že vychádzajúc zo základnej charakteristiky príčinnej súvislosti ako priameho a bezprostredného vzťahu príčiny a následku, nemožno tvrdiť, že navrhovateľovi vznikla škoda postupom exekučného súdu.

Hoci navrhovateľ zastúpený právnym zástupcom bol uznesením č.k. 6C/357/2012-18 zo dňa 27.3.2013, ktoré prevzal dňa 8.4.2013, poučený o jeho procesných právach a povinnostiach, okrem iného aj podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p., súd ho výzvou zo dňa 3.9.2013, ktorú si prevzal dňa 5.9.2013, opakovane vyzval, aby súdu oznámil spisové značky jednotlivých exekučných konaní, doplnil dátumy doručenia ním uvádzaných podaní na súd a predložil ich fotokópie, predložil súdu fotokópiu rozhodnutia súdu, od ktorého odvodzuje nezákonný úradný postup súdu, uviedol a preukázal, kedy sa dozvedel o vzniku škody, preukázal výšku skutočnej škody a zaujal právne stanovisko k tvrdeniam uvádzaným vo vyjadrení odporcu. Právny zástupca navrhovateľa na výzvu súdu nereagoval.

Keďže v danom prípade ide v zmysle § 200ea O.s.p. o drobný spor (teda konanie, predmetom ktorého nie je suma presahujúca 1 000 eur), súd s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p. dňa 30.7.2014 oznámil na úradnej tabuli súdu, že dňa 19.8.2014 o 9.30 hod. bude vo veci účastníkov konania verejne vyhlásený rozsudok bez nariadenia pojednávania a následne tento rozsudok v uvedený deň aj vyhlásil.

Súd sa oboznámil s obsahom vyjadrenia právneho zástupcu navrhovateľa zo dňa 22.4.2013 a vyjadrenia odporcu zo dňa 6.5.2013 a vykonal dokazovanie pripojenou kópiou spisu Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 7Er/891/2006, najmä návrhom na vykonanie exekúcie, podnetom súdneho exekútora na čiastočné zastavenie exekúcie zo dňa 12.11.2010, návrhom navrhovateľa na zmenu súdneho exekútora zo dňa 18.11.2010, výzvou -uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Er/891/2006-21 zo dňa 13.12.2011, ktorým súd zastavil exekučné konanie, odvolaním navrhovateľa zo dňa 2.1.2012, uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Er/891/2006-35 zo dňa 24.1.2013, odvolaním navrhovateľa zo dňa 13.2.2013 a uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 7CoE/140/2013-59 zo dňa 30.9.2013, oboznámil sa s ostatným spisovým materiálom a s obsahom celého spisu a zistil tento skutkový stav:

Exekučné konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Er/891/2006 sa začalo dňa 25.10.2006, kedy navrhovateľ ako oprávnený doručil súdnemu exekútorovi JUDr. Ing. Karolovi Mihalovi, Exekútorový úrad Košice návrh na vykonanie exekúcie. V rámci prebiehajúcej exekúcie súdny exekútor dňa 22.11.2010 doručil tamajšiemu súdu podnet na čiastočné zastavenie exekúcie z dôvodu, že nadobudol pochybnosti o opodstatnenosti vedenia exekúcie v časti nárokov oprávneného na úroky, poplatky a náklady zahrnuté v exekučnom titule - rozhodcovskom rozsudku, ktoré mali byť vyjadrené v ročnej percentuálnej miere nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Dňa 22.11.2010 tiež doručil exekučnému súdu navrhovateľ ako oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora. Dňa 5.1.2011 navrhovateľ predložil na výzvu exekučného súdu zmluvu o úvere spolu s všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru. Exekučný súd zastavil exekučné konanie uznesením č.k. 7Er/891/2006-21 zo dňa 13.12.2011, voči ktorému navrhovateľ ako oprávnený podal včas odvolanie. Uznesením č.k. 7Er/891/2006-35 zo dňa 24.1.2013 samosudkyňa vyhovelá odvolaniu navrhovateľa, ktoré smerovalo voči rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, zrušila uznesenie č.k. 7Er 891/2006-21 zo dňa 13.12.2011 a vec vrátila na ďalšie konanie vyššiemu súdnemu úradníkovi. Súčasne zamietla návrh navrhovateľa na prerušenie konania. Dňa 15.2.2013 doručil navrhovateľ ako oprávnený odvolanie proti tomuto uneseniu, a to proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 7CoE/140/2013-59 zo dňa 30.9.2013 odmietol odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Okresný súd Vranov nad Topľou teda doposiaľ nerozhodol o podanom návrhu na zmenu exekútora.

Na základe uvedeného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p., pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. účinného do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 4 zákona 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012 (teda v čase podania návrhu na začatie konania), ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Každý je povinný bez zbytočného odkladu na požiadanie príslušného orgánu, ktorý koná v mene štátu, písomne oznámiť skutočnosti, ktoré majú význam pre predbežné prerokovanie nároku.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. v znení účinnom do 31.12.2012, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plyní premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z. z., súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu

oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Vranov nad Topľou v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 7Er/891/2006.

Súd po vykonanom dokazovaní a po zhodnotení dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k názoru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

Pokiaľ ide o odporcom namietané nedostatky návrhu na začatie konania, súd konštatuje, že návrh navrhovateľa na začatie konania má všetky náležitosti v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p., z petitu - navrhovaného výroku súdu je zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha, aj keď sa súd stotožňuje s argumentáciou odporcu, že navrhovateľ by mal jasným spôsobom identifikovať exekučné konanie, v ktorom mu mala byť spôsobená škoda, o to zvlášť, že v namietanom exekučnom konaní bol účastníkom konania.

V prvom rade súd preskúmal odôvodnenosť odporcom vznesenej námietky premlčania a dospel k záveru, že právo navrhovateľa domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané - v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 7Er/891/2006 bol návrh oprávneného (navrhovateľa) na zmenu exekútora doručený dňa 22.11.2010, teda až po dni 23.04.2009, z ktorého vychádzal odporca ako hraničného dňa, nakoľko tento predstavuje tri roky pred dňom, kedy mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Navrhovateľ v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že v každej veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú odporca nereagoval pozitívne. Z vyjadrenia odporcu vyplýva, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany navrhovateľa boli doručené dňa 23.4.2012. Návrh bol doručený súdu dňa 27.09.2012 t.j. predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak urobí skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo je dôvodom na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti. Do podania návrhu na začatie konania na súd síce 6 mesačná lehota neuplynula, avšak súd vo veci rozhodoval až po uplynutí 6 mesačnej lehoty od prijatia predmetnej žiadosti, preto súd návrh na začatie konania nepovažoval za predčasne podaný.

Podľa právnej úpravy sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Právo na náhradu škody má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to 1.) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2.) vznik škody a 3.) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ nepreukázal splnenie všetkých predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

V predmetnej veci vidí navrhovateľ nesprávny úradný postup Okresného súdu Vranov nad Topľou v tom, že o návrhu navrhovateľa na zmenu exekútora rozhodol oneskorene, keď súd bol bezdôvodne nečinný podľa navrhovateľa viac ako 390 dní. Z exekučného spisu však vyplýva, že návrh na zmenu súdneho exekútora bol podaný dňa 22.11.2010 a súd doposiaľ o tomto návrhu nerozhodol vzhľadom na skutočnosť, že sa primárne zaoberal opodstatnenosťou vedenia exekúcie s poukazom na podnet súdneho exekútora zo dňa 12.11.2010.

Súd mal v konaní preukázané, že navrhovateľ nepodal v predmetnom exekučnom konaní sťažnosť na prietahy v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie

veci bez zbytočných prieťahov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR, ktorý ju preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä z pohľadu troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súdne a tým i exekučné konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prieťahy. I keď súd v predmetnom konaní vzhľadom na tvrdený okamih spôsobenia škody postupuje podľa znenia zákona č. 514/2003 Z. z., účinného do 31.12.2012, zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 tohto zákona, je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote, pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prieťahov v konaní alebo iného zásahu vychádzať z vyššie uvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy v konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy a pod. (viď znenie § 9 citovaného zákona, účinného od 1.1.2013). Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prieťahy v konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka, keďže si navrhovateľ nepočínal tak, aby nedošlo ku škode na majetku. I keď predmetom konania o nárokoch navrhovateľa je skúmanie nesprávneho úradného postupu súdu a s tým vzniknutej majetkovej škody alebo nemajetkovej ujmy, súd považuje za správne poukazovať i na rozhodnutia Ústavného súdu SR, pretože v konaniach pred ústavným súdom, kde sa posudzuje porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sa v podstate skúmajú a vyhodnocujú tie isté okolnosti, ako je zákonná lehota na rozhodnutie, ostatné okolnosti prípadu, úkony súdu, úkony účastníka konania, zložitosť veci a podobne. V tejto súvislosti súd udáva, že i keď teda súd v exekučnom konaní urobí úkon po zákonom stanovenej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávne úradnému postupu.

Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil s argumentáciou odporcu a dospel k záveru, že navrhovateľ ich v konaní nepreukázal.

Súd mal za to, že v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, k žiadnej škode pre prípadnú nečinnosť súdu ani nemôže dôjsť, keďže pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania. Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, mal súd za to, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je navrhovateľ povinný preukázať. Navrhovateľ v konaní nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz preukazujúci vznik majetkovej škody a škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Z exekučného spisu súd žiadne urgencie zo strany navrhovateľa nezistil a ten ich žiadnym spôsobom nepreukázal. Paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou a jedná sa iba o jednostranné tvrdenia navrhovateľa, ktoré nemajú oporu v predložených či označených dôkazoch. Súd sa tiež stotožňuje s názorom odporcu, že akákoľvek výška nákladov na správu informačného systému a udržiavanie systému by vznikla navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené prieťahy, keďže navrhovateľ ako spoločnosť, ktorá sa zaoberá spotrebiteľskými úvermi, k svojej činnosti nepochybne potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Požadovať paušálne sumy za veľmi všeobecne uvedené činnosti je podľa súdu nesprávne a účelové.

Navrhovateľ sa tiež domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania

zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena účastníkom konania. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Navrhovateľ uviedol, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Navrhovateľ však svoje tvrdenia nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Náhradu nemajetkovej ujmy však nemožno priznať iba na základe abstraktných tvrdení účastníka, ktoré nie sú preukázané a konkretizované, napríklad minimálne špecifikovaním, aké podnikateľské postupy a aktivity boli postupom súdu ovplyvnené. Nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností jednotlivého prípadu.

Navyše v danom prípade súd k rozhodnutiu o zmene súdneho exekútora doposiaľ nepristúpil z dôvodu, že sa primárne zaoberal podnetom súdneho exekútora na čiastočné zastavenie exekúcie.

Okrem toho, že navrhovateľ nijako nepreukázal ani vznik skutočnej škody, ani nemajetkovej ujmy, nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Tvrdenia navrhovateľa sú v zjavnom rozpore so skutočnosťami vyplývajúcimi z kópie exekučného spisu sp. zn. 7Er/891/2006, z ktorého vyplýva, že exekučný súd doposiaľ nerozhodol o zmene súdneho exekútora, nakoľko sa primárne zaoberal opodstatnenosťou prebiehajúcej exekúcie, pričom možno očakávať, že vzhľadom na vyhovie odvolaniu navrhovateľa sa súd bude opätovne zaoberať aj podnetom súdneho exekútora na zastavenie exekúcie.

Keďže navrhovateľ v konaní nepreukázal ani vznik majetkovej škody, ani vznik nemajetkovej ujmy na jeho strane, ani tú skutočnosť, že by zo strany exekučného súdu v exekučnom konaní išlo o nesprávny úradný postup spočívajúci v ním uvádzaných zbytočných prietťahoch a napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a prípadnou navrhovateľovi vzniknutou či už majetkovou škodou alebo nemajetkovou ujmu, teda nepreukázal v tomto konaní ani jednu z podmienok zakladajúcich v dotknutých prípadoch zodpovednosť odporcu za náhradu škody

a nemajetkovej ujmy spôsobené nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z., súd jeho návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník, ktorý má úspech vo veci, má právo na náhradu trov konania. Odporca si náhradu trov konania uplatnil, avšak nevyčíslil ich výšku a z obsahu spisu nevyplýva, aby mu nejaké trovy vznikli. Navrhovateľ ako neúspešný účastník nemá právo na náhradu trov konania. Preto súd žiadnemu z účastníkov konania náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.